

Άγιοι Ιατροί

«μη πάντες χαρίσματα έχουσι ιαμάτων;»
Απ. Παύλος

Ιωάννης Πατσώνης
Παιδίατρος

Ο Χριστός πριν από την Ανάληψη, απευθυνόμενος στους μαθητές του, τους διαβεβαίωσε πως μεταξύ των άλλων θαυμαστών σημείων που θα κάνουν όσοι πιστέψουν στο Ευαγγέλιό του, θα είναι και το ότι «επί αρρώστους χείρας επιθήσουσι και καλώς έξουσι». Ο ίδιος ο Χριστός, όπως αναφέρει ο απ. Πέτρος «δήλθε ευεργετών και ιώμενος πάντας» Ο απ. Παύλος αναφερόμενος στα δώρα του Πνεύματος μεταξύ των άλλων αναφέρει και τα χαρίσματα ιαμάτων. Στους βίους των αγίων αναφέρονται πολλοί θαυματουργοί: μεταξύ

άλλων, ο Αγ. Γεώργιος (ασθενούντων ιατρός, Αγ. Παρασκευή, Αγ. Βαρβάρα, Άγιος Αντύπας (προστάτης οδοντιάτρων), Αγ. Σπυριδών, νεοφανείς άγιοι Νεκτάριος, Ραφαήλ. Στο σημείωμα μας αυτό όμως θα αναφερθούμε σε Αγίους που σπούδασαν την Ιατρική Επιστήμη και εξάσκησαν το κατ' εξοχήν αυτό ανθρωπιστικό επάγγελμα. Βέβαια ορισμένοι από αυτούς είναι γνωστοί -πλησιάζουν τον αριθμό των πενήντα - Οι περισσότεροι ίσως μένουν άγνωστοι. Με την βοήθεια του βιβλίου Άγιοι Ιατροί της Ορθοδοξίας» που έργα-

ψε ο καρδιολόγος κ. Κ. Κονταξόπουλος, θα επιχειρήσουμε μια καταγραφή:

Οι Άγιοι Ανάργυροι: Προσέφεραν τις υπηρεσίες τους χωρίς να παίρνουν καμία αμοιβή. Στους περισσότερους είναι γνωστοί οι Άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός που έζησαν και μαρτύρησαν στην Ρώμη το 284, και γιορτάζουν την 1η Ιουλίου. Όμως υπάρχουν και άλλοι Άγιοι Ανάργυροι –συνολικά είκοσι:

Οι Άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός που έζησαν και έδρασαν στην Ασία και γιορτάζουν την 1η Νοεμβρίου.

Οι Άγιοι Ανάργυροι Κοσμάς και Δαμιανός που έζησαν και εξάσκησαν την Ιατρική στην Αραβία. Γιορτάζουν στις 17 Οκτωβρίου, μαζί με τα άλλα τρία αδέρφια τους Λεόντειο, Άνθιμο και Ευτρόπιο και πέθαναν με μαρτυρικό θάνατο το 392 μ.Χ. Μεταξύ των Αγίων Αναργύρων ακόμη συγκαταλέγονται:

Κύρος και Ιωάννης: Θεράπευαν με ανιδιοτέλεια όλους αδιακρίτως ειδωλολάτρες και χριστιανούς. Μαρτύρησαν επί Διοκλητιανού το 262 μ.Χ. Γιορτάζουν στις 31 Ιανουαρίου.

Ο Άγιος Παντελεήμων. Μετά από σοβαρές σπουδές στην Ιατρική, προοριζόταν για γιατρός στα ανάκτορα. Όμως προτίμησε αυτός να θεραπεύει φυλακισμένους και απόκληρους κι έτσι προκάλεσε τον φθόνο των άλλων γιατρών που τον συκοφάντησαν στον αυτοκράτορα Μαξιμιανό. Μαρτύρησε μετά από πολλά βασανιστήρια το 305. Η μνήμη του εορτάζεται στις 27 Ιουλίου.

Ο Άγιος Σαμψών ο Ξενοδόχος: Ήταν Ρωμαίος από πολύ πλούσια οικογένεια. Μοίρασε την περιουσία του σε φτωχούς και ήλθε στην Κωνσταντινούπολη, όπου εξασκούσε την ιατρική. Εκεί, θεράπευσε από δύσκολη ασθένεια τον Ιουστινιανό και εκείνος, για να τον τιμήσει έφτιαξε ένα ξενώνα, που έμοιαζε με σημερινό Νοσοκομείο, κι εκεί ο Σαμψών περιέθαλπε τους ασθενείς (πενήτων και ξένων αντιλήπτωρ, πενομένων τροφεύς, όπως αναφέρεται στο Μεγαλυνάριό του). Γιορτάζει στις 27 Ιανουαρίου.

Άγιος Τρύφωνας από την Λάμψακο Είναι και προστάτης των γεωργών, γιορτάζει την 1η Φεβρουαρίου.

Επίσης στους Αγ. Αναργύρους συγκαταλέγονται

και άλλοι, λιγώτερο γνωστοί: Ο Άγιος Διομήδης (16 Αυγούστου), Άγιος Μώκιος (11 Μαΐου), Άγιος Ιουλιανός (6 Φεβρουαρίου).

Άγιος Λουκάς ο Ευαγγελιστής. Η καταγωγή του ήταν από την Αντιόχεια. Άσκησε την Ιατρική στην Θήβα της Βοιωτίας με ιδιαίτερη θεραπευτική ικανότητα για τις παθήσεις των οφθαλμών. Συνόδευσε τον Απόστολο Παύλο στις αποστολικές περιοδείες του και πρόσφερε σ' αυτόν –που ήταν εκ φύσεως φιλάσθενος– τις ιατρικές υπηρεσίες του. Υπήρξε και σπουδαίος ζωγράφος.

Γυναίκες ιατροί

Οι Αγίες Ζηναΐς και Φιλονίλλα: εξασκούσαν την ιατρική στην Ταρσό της Κιλικίας – πατρίδα του Απ. Παύλου και γι' αυτό πολλοί ισχυρίζονται ότι ήταν συγγενείς του. Μετά, εγκατέλειψαν την γενέτειρά τους και την περιουσία τους, αφοσιώθηκαν σε αποστολική διακονία, αρχικά στην Πάφο της Κύπρου κι από εκεί στην Δημητριάδα της Μαγνησίας. Εκεί, εγκαταστάθηκαν σε ένα απόμερο σπήλαιο στο Πήλιο. Το σπήλαιο εκείνο το μετέτρεψαν σε Νοσοκομείο κι εκεί εξασκούσαν την Ιατρική. Η Ζηναΐς είχε το χάρισμα να θεραπεύει νεογνά, και γυναίκες με μηνορραγίες όπως και ασθενείς με κατάθλιψη. Σε αυτές τις δύο αγίες-γιατρούς δόθηκε η προσωνυμία «φίλες της ειρήνης». (Στο 35ο Παγκόσμιο Συνέδριο για την Ιστορία της Ιατρικής, που έγινε στην Κω το 1996, παρουσιάστηκε από τον καθηγητή του πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευτυχιάδη εργασία για τις αγίες ιατρούς.

Αγία Ερμιόνη: ήταν μια από τις τέσσερις κόρες του διακόνου Φιλίππου και ζούσε στην Καισαρεία της Παλαιστίνης. Μετά τις ιατρικές σπουδές της πήγε στην Έφεσο κι εκεί ίδρυσε ένα ιερό Πανδοχείο όπου περιέθαλπε τους ασθενείς. Υπέστη πολλά μαρτύρια από τους αυτοκράτορες Τραϊνόν και Ανδριανόν. Η μνήμη της εορτάζεται στις 4 Σεπτεμβρίου.

Αγία Σοφία η Μάρτυς και Γιατρίνα. (22 Μαΐου).

Αγία Νικοστράτη, που θεράπευσε τον Άγιο Χρυσόστομο.

Αγία Βλανδίνα που μαρτύρησε μαζί με τον Άγιο Αλέξανδρο τον ιατρό στην σημερινή Λυών (Λουγδόουνο). Εορτάζει στις 25 Ιουλίου.

Μέγας Βασίλειος: Δεν σπούδασε συστηματικά

την ιατρική, όμως ίδρυσε στην Καισάρεια της Καππαδοκίας το Α' Δημόσιο Νοσοκομείο στον κόσμο, την Βασιλειάδα. Ο ίδιος του περιέθαλπε εκεί τούς λεπρούς. Σε πολλά συγγράμματά του φαίνονται οι εξαιρετικές γνώσεις του για ιατρικά θέματα (διετύπωσε πρωτότυπες θέσεις για νόμους κληρονομικότητας, περιέγραψε την ανατομία των οφθαλμών κ.ά.). Στο έργο του «Ομιλίες στην Εξαήμερο» και στην ερώτηση αν χρειάζεται οι μοναχοί να προστρέχουν για ιατρική βοήθεια, αναπτύσσει θέσεις για την ανάγκη της ιατρικής επιστήμης, αλλά και για την προέλευσή της από τον Θεό.

Άγιος Στυλιανός. Ήταν από την Παφλαγονία της Μ. Ασίας, πούλησε την περιουσία του και την μοίρασε στους φτωχούς. Θεωρείται προστάτης βρεφών και νηπίων. Εορτάζει στις 26 Νοεμβρίου.

Άγιοι Κάρπος και Παύλος: Ήταν κληρικοί και ιατροί. Μαρτύρησαν το 251 μ.Χ. στην Πέργαμο 13 Μαρτίου.

Άγιος Παύλος ιατρός 28/6

Άγιος Ζηνόβιος από την Κιλικία 30/7

Άγιος Άτταλος 25/7

Άγιος Αντίοχος από την Σεβάστεια 16/7

Άγιος Ερμόλαος 26/7

Άγιος Ορέστης από τα Τύανα της Καππαδοκίας 10/11

Άγιος Βλάσιος από την Σεβάστεια (με ιδιαίτερη

ειδίκευση σε παθήσεις λάρυγγος), που μαρτύρησε το 316 και εορτάζει 11/2.

Άγιος Καισάριος: ήταν αδερφός του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου. Υπήρξε ιατρός των ανακτόρων στην Βασιλεύουσα και σπουδαίος Μαθηματικός. Πέθανε σε ηλικία 40 ετών, μετά από βαριά ασθένεια 9/3.

Άγιος Πασίκακος: ιατρός και επίσκοπος 13/5.

Άγιος Λουκάς Βόϊνο-Γιασενέτσκι. Γιατρός χειρουργός και αρχιεπίσκοπος. Γεννήθηκε το 1877 στην Κριμαία. Τελείωσε την ιατρική σχολή του Κιέβου με άριστα, όπου διέπρεψε από φοιτητής στην ανατομία. Διευθυντής πολλών χειρουργικών κλινικών και καθηγητής Ανατομίας στο πανεπιστήμιο. Κατά την Γερμανική εισβολή ήταν αρχίατρος στρατιωτικών Νοσοκομείων και έκανε αμέτρητες χειρουργικές επεμβάσεις σε τραυματίες πολέμου (1940-1945). Ήταν έγγαμος και πατέρας 4 παιδιών από τα οποία τα τρία έγιναν γιατροί. Για έντεκα χρόνια δοκίμασε φυλακές και εξορίες (Σιβηρία, Βόρειος Πόλος) από το τότε καθεστώς. Παρ' όλα αυτά βραβεύθηκε από το κρατικό βραβείο Στάλιν για την ιατρική του προσφορά κατά την Γερμανική εισβολή στην πατρίδα του. Το βιβλίο του «Δοκίμια για την χειρουργική των πυογόνων λειμόξεων» θεωρείται ακόμα κλασικό και έτυχε πολλών διακρίσεων. Ο Άγιος Λουκάς έλεγε «Για τον χειρουργό δεν πρέπει να υπάρχουν «περιπτώσεις, αλλά μόνο ένα ζωντανός άνθρωπος που πάσχει». Πέθανε το 1961.

Η γιορτή του ΣΕΥΠΙΚΑ

Όπως κάθε χρόνο, διοργανώθηκε από το ΔΣ του ΣΕΥΠΙΚΑ, η καθιερωμένη γιορτή για τα παιδιά των γιατρών του ΙΚΑ. Είναι μία εκδήλωση που έγινε θεσμός και φυσικά σημείωσε και φέτος την ίδια γνωστή επιτυχία. Είθισται να γίνεται πριν την Καθαρή Δευτέρα και σ' αυτήν μετείχαν πεντακόσιοι καλεσμένοι, πολλά των οποίων παιδιά.

Η όλη εκδήλωση απευθύνεται στα παιδιά ηλικίας 0-15 ετών, στα οποία προσφέρονται δώρα και φυσικά υπάρχει για την διασκέδασή τους πλούσιο πρόγραμμα, με μουσική, τραγούδια και κλόουν. Χαιρετισμό απηύθυνε βασικά ο πρόεδρος του ΣΕΥΠΙΚΑ κ. Αθανάσιος Νικολαΐδης, που έχει δίπλα του στην όλη αξιόπαινη πρωτοβουλία το ΔΣ που απαρτίζουν οι Αθ. Χατζηδημητρίου (αντιπρόεδρος), Γ. Μούρτζιος (ΓΓ), Σ. Παρασκευόπουλος (ταμίας), Μ. Ναούμ, Κ. Δαλαμπούρας, Ι. Ελεμενόγλου, Ζ. Σιδηρόπουλος, Μ. Γούναρης.

